

ՀԱՅՍՏԱՆԻ ՍԿԱՍՏՆԵՐԻ

ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԻ
Ը.Մ.Ը.Մ.Ի
ԸԻՄՆԵԱԿ
1918 ի.ն.

ORGANE
DES SCOUTS ARMÉNIENS
FONDÉ EN
1918

HAI SCOUT
Revue Bi-Mensuelle des Scouts Arméniens
No 6 1ère année Juillet 1934

Հ Ա Յ Ս Կ Ա Ո Ւ Տ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԻ ԿԻՍԱՄՍԵԱՅ ԹԵՐԹ

Ֆրանսա	25 Ֆր.
Սուրիա, Յունաստան, Պալբաններ	20 Ֆր.
Միւս բոլոր երկիրները	30 Ֆր.

(վեցամսեայ չունիւք)

ՀԱՏԸ ԶԵՌՔԷ 1.25 Ֆր.

Կ Ա Ր Ե Ի Ո Ր Ա Ձ Դ

Սկսուողովան վերին Մարմնոյն եւ « ՀԱՅ ՍԿԱՈՒՏ » ին վերաբերեալ դըրամ, ապահովագրուած նամակ, յօդուած, քղբակցութիւն, գրկել հետեւեալ հասցէով :

Mr. M. KURKDJIAN
39, Rue Maubeuge.
PARIS (9^e)

ԽՄԲԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ

Վերջին վայրկեանին ստացանք Միութեանս վեքերան անդամներէն Պ. Գրիգոր Մերնանօֆի յօդուածը, որ պիտի տանք յաջորդով :

Հ. Մ. Ը. Մ. ԵԱՆ ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆ

« Հայ Սկսուող » ի օգոստոսի միացեալ հոխ եւ շֆեղ թիւը նըւիրուած է Հ. Մ. Ը. Մ. ի Սուրիոյ շրջանին :

Միւս շրջաններն ալ ապահովաբար պիտի ունենան իրենց թիւերը :

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՅՐԻ ԵՂԲԱՐՑ

60, RUE PROVENCE, 60 ☒ ☒ TÉLÉPH : TRINITÉ 35-22
PARIS (IXe)

ՀԱՅ ԱՎԱՆՈՒՏ

ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ « Հ . Մ . Ը . Մ . » ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ
Հ Ի Մ Ն Ե Ա Լ 1918

HAI SCOUT

REVUE BI-MENSUELLE DES SCOUTS ARMÉNIENS

FONDÉE EN 1918

1 JUILLET 1re ANNÉE, No 6 — 1934 — ՅՈՒՆԻՍ 1 Գ. ՇՐՋԱՆ, Ա. ՏԱՐԻ, ԹԻԻ 6

ՎԵՐԱԴԱՌՆԱՆՔ ԲՆՈՒԹԵԱՆ

Ողջո՛յն քեզ, ո՛վ գեղեցիկ բնութիւն զոր այնքան կատարեալ ստեղծեց Արարչապետը իր ազատ կամքին հանոյ՜ով գեղեցկութիւն որ ձեռք չդրաւ արուեստը մարդուն, պղծելու կամ սպառնելու այն քաղաքացուական ֆօղը, զոր յաւիտենից վերադ առած կաս ու կը մնաս միշտ քարմազեղ, միշտ վայելուչ: Մի խոսովիր եթէ այսօր ասպահով յարկիդ տակ եկած է ինձ պէս ազմուկով լի սիրտ մը, հոգեբով գեղուն հոգի մը: Ես վերադար սիրտ մը ունիմ զոր բնութեան բալասանով կ'ուզեմ բժշկել: Այստեղ հասայ քաղցր հանգիստ մը գտնելու. գէթ վայրկեան մը խորասուզուելու, երկնքի կապոյտին եւ երկրի կանաչին խորը, հոգիիս ունայն վարա - նումներու պապակն անցընելու:

Քաղաքներու մէջ, տան մէջ, ոչ միայն սրտերը յուզուած կը ծփծփան, այլ ինչպէս ակիք ակիքի դէմ կատարելով կը

խորտակեն ու կը խորտակուին: Մինչ բնութեան խորունկ ծոցին մէջ սիրտը միմիայն իր բաբախումը կը լռէ եւ հետզհետէ կը խաղաղի, կը քաղցրանայ:

Ո՛հ որքան ազատ եւ անուշ է օդը, որքան ընդարձակ եւ հանգստաւէտ եմ դաշտերն ու հովիտները:

Կարծես թէ բնութեան մէջ մարդ կը թեւաւորուի երթալու եւ աւելի հեռանալու քաղաքներու մտք ստուերներէն եւ մերձեցնալու աւելի եւս աստուածադիր բնութեան:

Հովիտները կը յաջորդեն հովիտներու ու բլուրները կը բացուին բլուրներու ետեւէն, հորիզոն հորիզոնի կը յաջորդէ: Ուր չկայ յոգնութիւն եւ ոչ աշխատանք, այլ լիասիրտ տենչանքով մարդ կը սիրէ հանգչիլ միշտ, իր կեանքին յիմար ընթացքէն:

Եւ քանի որ արդեօք տանջուած եւ

ծիրած, եկած եւ բնութեան բայասանով
բժշկուելու: Քանի՛ որիշ մարդկային
բարմագեղ ցօղաններ հնձողին ոտք տա-
պաստ ինկած կը բարշումին, ինչպէս շա-
լակ մը վայրի խոտ:

Չկայ ոչ մէկ մարդկային դեղ մարդս
անմահացնելու, չկայ հնար մարդուս սիր-
տը լեցնելու, բացի սէրէն եւ նշմարտու-
թեանէն: Բոլոր գետերը չեն կրնար ծովը
լեցնել, եւ ոչ տենչանքները սիրտը: Մեզ
ի՞նչ փոյթն երէկն ու վաղը, միմիայն այս
օրն ունինք ապրելու եւ գործելու, երէկը
գնացողներուն է, վաղը եկողներուն:

Երթանք ուրեմն ով եղբայր, երթանք
բնութեան ծոցը ուր մօր մը պէս կը հրա-
ւիրէ գլեզ գինքը վայելելու. ահա իր ան-
թիւ բարիքները սիրած է ամէն կողմ,
որքատունկին տակ սաքի գոյն խաղողը.
խնձորենիին տակ կարմիր խնձորը: Իր օ-
ղը մաքուր է, իր արեւը կենսատու շողեր
ունի փոխանակ փաղափներու նեխած խո-
նարութեան:

Լոյսի առատութեան մէջ պիտի գօ-
րացնենք մեր բարմ ոսկորները, պիտի
լայնցնենք մեր թոքերը փաղցրաշունչ սի-
ֆին զարկերուն տակ:

Միայն բնութեան մէջն է որ մարդ կը
սորվի ըլլալ բարի, անկեղծ եւ անոյշ:

Ո՛րքան նորանոր գաղտնիքներ կան այդ
մեծ գրքին մէջ գոր պէտք եւս սերտել եւ
խրացնել մեր կեանքին մէջ:

Մի կարծէք թէ անցեալ տարուան
նոյն բնութիւնն է իր բոյսերով եւ ծաղիկ-
ներով, ամէն տարի Արարչապետը նոր
հմայքներ կը ստեղծէ մեզ համար, նոր
շուշաններ եւ վարդեր կը ցանէ դաշտերու
եւ հովիտներու մէջ որոնց հանոյքն ու
հրնուանքը այնպէս կը տարածուին, ինչ-
պէս բուրմունքի խանութ մը ամենախոյս
պողոտաներու վրայ:

Մանաւանդ մեզի համար, սկառու
եղբայրներ, որ մասնաւոր ընտանութիւն
մը ունինք մայր բնութեան հետ որքան
կարելի է մեծ թիւով հետեւինք մեր ա-
ռաջնորդներուն ամառնային արշարնե-
րուն:

Մանաւանդ թէ գեղեցիկ առաքելու-
թեամբ խտացնենք մեր շարքերը հայ մա-
նուկներով որոնց ծնողքները դժբախտա-
բար գիտակցութիւն չունին բնութեան
հրաշալիքներուն, եւ իրենց զաւակները
կը թողուն պարապութեան եւ փաղափ
ախտաւոր շրջանակներու մէջ:

Եղբայրներ՛ր, վերադառնանք բնու-
թեան:

« ՀԱՅ ՍԿՍՈՒՏ »

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏ. ՔԱՂ. ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ ԿՈՉԸ ՈՒՂՂՈՒԱԾ ԵՐԵՒԱՆԻ ՍԿԱՌԻՏՆԵՐՈՒՆ

« Թանկագին ընկերներ եւ պատանի բարեկամներ, ձեզի ծանօթ է որ կառավարութիւնը ամէն ճիգ կը թափէ մեր քաղաքներէն միանգամ ընդ միշտ վտարելու կեղտոտութեան եւ հակառողջապահական երեւոյթներու մնացորդները: Մեր եւ ձեր պարտականութիւնն է ջանք թափել՝ Հայաստանի մայրաքաղաք Երեւանը դարձնել օրինակելի մաքուր քաղաք մը: Ատիկա փոքր խնդիր չէ, եթէ հաշուի առնենք որ մեր քաղաքը կ'աճի իրապէս եւ հինը քարուքանդ ընելով:

Ծիծաղելի կը դառնար հին Երեւանը համեմատել Ս. Հայաստանի ներկայ մայրաքաղաքին հետ: Մանուկի մը կօշիկը երբեք կարելի չէ չափել մեծահասակ մարդոց ոտքին:

Երեւանը հողաչէն էր, այժմ դարձած է տուֆաչէն եւ բազալտաչէն: Տնակներ կը « շինուէին » ուր որ պատահէր եւ ինչպէս որ փափաքէին: Այժմ աճած են բազմաբարկ, քարաչէն, գեղեցիկ շէնքերով ամբողջ թաղամասերը:

Հոս ու հոն գոյութիւն ունէին հազիւ սենեակի մը մեծութեամբ մասնաւոր եւ ծխապատ տնայնագործական արհեստանոցներ, իսկ այժմ Երեւանի մէջ շինուած է գործարաններու ամբողջ ցանց մը: Հանրակառքեր, օթօպիլսներ, մարդ եւ սպորանք փոխադրող ինքնաշարժեր կը սլանան մեր փողոցներէն: Օր ըստ օրէ կը բազմանայ գործարաններու թիւը:

Շատ բան կատարուած է եւ կը կատարուի, բայց դեռ շատ բաներ ալ պակաս են: Առնենք օրինակի համար, բակերու եւ փողոցներու առողջապահական դրութիւնը եւ փողոցային երթեւեկութեան խնդիրը:

Մաքրութեան քիչ օրինակներ չունինք մենք, բայց դեռ շատ տեղերու մէջ կեղտոտութիւն եւ հակառողջապահական երեւոյթներ կան ու կը մնան: Մենք չենք կրնար վերջ տալ այս դրութեան, եթէ ամբողջ հասարակութիւնը եւ առաջին կարգին զո՛ւք, երիտասարդներդ ոտքի չելլէք:

Հրաւէր կ'ուղղեմ ձեզի, պատանի բարեկամներս, անողօք պայքար բանալ բակերու, փողոցներու եւ արտաքնոցներու մէջ գոյութիւն ունեցող կեղտի եւ հակառողջապահական դրութեան դէմ: Առողջապահական շրջուն խումբեր կազմակերպեցէք: Պայքար մղեցէք ձեր բակին, փողոցին, դպրոցին եւ գործարանին մաքրութեան համար: Ստուգեցէք թէ ձեր բակին եւ փողոցին մէջ, արդեօ՞ք ազբի արկղներ կան. ի՞նչ վիճակի մէջ կը դրանուին անոնք, ե՞րբ եւ ո՞վ կը թափէ աղբը: Ամէն օր քննութեան ենթարկեցէք իւրաքանչիւր բակ եւ փողոց: Խիստ գտնուեցէք բոլոր անոնց հանդէպ, որոնք աղտոտութիւն եւ ազբերը փողոց կը թափեն: Մասնաւորապէս ուշադրութիւն դարձուցէք այն փողոցներուն, ուր կուտակուած է ազգաբնակչութիւնը:

Նմանապէս հարկաւոր է ժողովուրդին սորվեցնել փողոցներու մէջ երթեւեկի կանոնադիրը: Միթէ կարելի՞ է հանդուրժել որ մեր երախաները հանրակառքերու եւ ինքնաշարժերու ետեւը կախուին, որոնց մէջ շատեր սկառուտական փողկապ կը կրեն: Ո՞ւր մնաց սկառուտական կարգապահութիւնը եւ զխտակցութիւնը: Ձանացէք որ, բոլոր սկառուտները դպրոցին, գործարանին, փողոցին եւ հան-

րային վայրերու մէջ օրինակելի ընթացք
ունենան :

Կը պատուիրեմ անմիջապէս կազմա-
կերպել օտարկանութեան օժանդակող
խումբեր, որոնք անկողին փողոցային եր-
թուեկը կարգաւորելու եւ հանրային կար-
գը պահպանելու համար : Մի վախճաք
կարգապահութիւն ստրկեցնելու նաեւ մե-

ծահասակ մարդոց : Եղէ՛ք յամառ : « Եթէ
ձեր մղած պայքարի ընթացքին դժուա-
րութիւններու բախիք, օգնութիւն ստա-
նալու համար ուղղակի ինծի գիմեցէք, եւ
վստահ եղէք որ ամենաջերմ օժանդակու-
թիւն պիտի ստանաք » : Զերմ ողջսյններս
կ'ուղղեմ ձեզի, սկառուտ բարեկամներս » :

ԻՆՉ Է ՍԿԱՌԻՏԻՉՄԸ ՄԵՋԻ ՀԱՄԱՐ

Սկառուտիգմը մեծագոյն կրթութեան
դպրոցն է, զայն դնահատել կը նշանակէ
օգնել եւ քաջալերել հայրերիններու կրթ-
թութեան, հոգիներուն ազնուացման եւ
նկարագրին բարձրացման գործին :

Մեր ազգին մեծագոյն դանձն են մեր
մանուկները : Այսօրուան մանուկները
պիտի կերտեն մեր հայրենիքը եւ անոնք
պիտի ըլլան դարձեալ վաղուան մեր ճա-
կատագիրը վճռողը :

Հայ ազգը դարձեալ պիտի մնայ, իր
նախնեաց նման, մարմնով զօրաւոր, ըզ-
գացումներով ազնիւ եւ նկարագրով ու ի-
տէալներով բարձր, եթէ մենք պատրաս-
տենք մեր այսօրուան մատաղ սերունդէն
վաղուայ առողջ, յառաջադէմ եւ պատ-
ուաւոր մարդը :

Մէկ բան կայ միայն ընելիք. պատ-
րաստել մարդիկ աշխոյժ, ձեռնարկող,
խղճամիտ, զոհարերող եւ մանաւանդ
պատուաւոր, թէ ի՞նչպէս. — ահա ճամ-
բան. պատրաստել սերունդ մը կազմուած
սկառուներէ, որոնք ունին :

Ազնիւ խորհուրդներով սնած հոգի
մը, որովհետեւ կը խոստանան հաւատա-
րիմ ըլլալ Աստծոյն, Հայրենիքին եւ Ըն-
տանիքին :

Առողջ մարմին մը, շնորհիւ իր մար-
դանքներուն, բացօթեայ կեանքին եւ խա-
ղերուն :

Լաւ կազմուած նկարագիր մը, որով-
հետեւ անոնք մեծցած են կարգապահու-
թեան հոգիով եւ ինքզինքնին տէր դար-
ձած :

Ուշիմ միտք մը, որովհետեւ անոնք
իրենց կեանքի ընթացքին բիւրաւոր ա-
ռիթներ ունեցած են իրենց միտքը զար-
գացնելու :

Ուրախ տրամադրութիւն մը, որով կը
զգան ապրելու հաճոյքը եւ որը կեանքի
մէջ յաջողելու առաջին պայմաններէն
մին է :

Մարդասիրական բարի յատկութիւն-
ներ, որովհետեւ անոնք կը խոստանան
օգնել բոլորին ամէն տեղ եւ ամէն ատեն :

Ճշմարիտ բարեկամի մը հոգին, ո-
րովհետեւ անոնք բարեկամ եւ ամենուն եւ
եղբայր ամէն սկառուտին :

Մանուկ մը լաւ կրթելու համար
պէտք է գիտնալ անոր հրամցնել, պարապ
ժամերուն, լաւ եւ հաճելի ժամանցները
իր նկարագրին կազմութեան մէջ մեծա-
գոյն դերը կը խաղան : Այս է սկառուտի-
գմին դերը, ան կը ստանայ նախնական
նիւթի, երախան, եւ զայն կը վերադար-
ձընէ Աստծոյն, Հայրենիքին եւ Ընտա-
նիքին :

ԾԵՐ ՍԿԱՌԻՏ

Բ Ա Ն Ա Կ Ո Ւ Մ

ԲԱՆԱԿԱՎԱՅՐԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

Աչքի առաջ ունենալով սոմատուան եղանակը յարմար նկատեցի բանակումի կազմակերպութեան մասին տալ կարգ մը անհրաժեշտ տեղեկութիւններ :

Բանակումը կը կատարուի քաղաքի ժխորէն հետո՝ բնութեան ծոցին մէջ , խմբապետը միակ անձն է որ կրնայ բանակավայրի մը առաւելութիւններն ու թերութիւնները տեսնել :

Խմբապետ մը անձամբ պէտք է քնննութեան ենթարկէ բանակավայրի յարմար նախատեսած վայրը՝ շատ կարեւոր պարագայ մըն է այս , որ խումբի մը պատասխանատուն պէտք է զխմայ , որովհետեւ իւր հսկողութեան ու հոգածութեան կը յանձնուին մանուկ պատանիներ՝ անհանդարտ ու կրակոտ :

Բանակավայրի քննութիւնը կրնայ կատարուիլ նոյնպէս տեղական խորհուրդի միջոցաւ առաջնորդութեամբ խմբապետին , այս պարագային՝ տեղական խորհուրդի իւրաքանչիւր անդամ պէտք է խորհուրդի նախագահին ներկայացնէ իր քննութեան մէկ տեղեկագիրը : Կարելի է նոյն իսկ շատ հետաքրքրական մրցում մը կազմակերպել խմբակներու միջեւ գտնելու համար յարմարագոյն բանակավայրը ու մրցանակով մը գնահատել այն խմբակը որ կը ներկայացնէ լաւագոյն տեղեկագիրը :

Շատ փոփոխելի է բնորոշութիւնը վայրը այցելել անձրեւոտ եղանակէ մը յետոյ , որպէս զի մակերեսի թերութիւնները որոշ կերպով երեւնան , ըստ այնմ միջոցներ ձեռք առնելու համար յանկարծական անձրեւի մը պահուն : Փարիզի սկաուտները այս ուղղութեամբ բաւակաւոր փորձառութիւն ձեռք բերին 1933-ի ,

Յուլիս 12-ի բանակումի առթիւ : Արդարեւ՝ բանակումի ընթացքին , պետք զիրոյն շեշտել պարագան աննկատ էր թողած , արդիւնքը այն եղաւ որ անակնկալ անձրեւ մը լճակի վերածեց բանակավայրը ու ջուրը խուժեց վրաններէն ներս : Վերջը միայն հասկցանք թէ բանակումը դատին ամենացած տեղը հաստատուած էր :

Յաճախ հեռաւորութեան պատճառաւ նախատեսուած վայրի մը մասին զբաւոր տեղեկութիւններ կը պահանջուի , այդ պարագային անհրաժեշտ է որ խմբապետը բանակավայրի բնորութեան ձեւերու , պէտքերու մասին հարցարան մը պատրաստէ եւ ուղարկէ իւր թղթակից անձին :

Բանակավայրի քննութիւնը պէտք է կատարուի որոշուած թուականէն տուուպն մէկ ամիս առաջ որպէս զի , անպատեհութեան մը պարագային խմբապետը ժամանակ ունենայ դռնելու տարրեր վայր մը :

Խմբապետ մը եթէ անձամբ չէ կրցած ստուգել բանակավայրի մը յարմարութիւնները , անհրաժեշտ է որ ան որոշուած ժամէն 2 - 3 ժամ առաջ իր խումբով հասնի բանակավայր , որպէս զի կարենայ ժամանակին հաստատել վրանները , հայթայթել խումբին ուտեստի ու այլ պէտքերը , տեղեկանալ վայրին բժիշկին , դեղագործին ու նամակատան հասցէները :

ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ ԵՂԱՆԱԿԸ ,

ՀԵՌԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆ և ՏԵՒՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Բանակումի յարմարագոյն կղանակն է Ապրիլէն Հոկտեմբերի ժամանակամիջոցները : Զմեռնային բանակումները մասնաւոր վարժութեան կը կարօտին :

Բանակումի հեռաւորութիւնը կախում ունի անոր տրամադրուած ժամա-

նակի տեւողութենէն: 2 - 3 օրուայ ար-
ձակուրդի առթիւ պէտք է նոր խումբը
քաղաքէն շատ հեռանայ, առաւելագոյնը
20 - 25 քիլոմէթր, նախընտրելի է որ այս
հեռաւորութիւնը կատարուի հեռզհետէ:

Տարեկան ընդհանուր բանակումը կը
տեւէ 15 - 30 օր, կազմակերպել քաղաք-
ներէ հեռու վայրերու մէջ, միշտ նկատի
ունենալ որ բանակավայրը գտնուի բնակ-
չութենէ հեռու՝ գերժ մնալու համար յա-
ճախակի այցելութիւններէ, որոնք կրնան
բանակումի մասնազիտական ու նման աշ-
խատութեանց արգելք ըլլալ:

ԳՈՅՔԵՐՈՒ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆ

Անհրաժեշտ է ձմեռուընէ քննել
խումբին զոյքերը, կարկտել վրանները,
փոխել փճացած շուանները, քննել խոհա-
նոցի վերարեւակ առարկաները ու լրա-
ցնել սլակասները, ատտիճանաբար հայ-
թայթել խումբին բանակումի անհրա-
ժեշտ բոլոր զոյքերը, սկսիլ պատրաստը-

ւիլ բանակումներու:

Մ Ե Կ Ն Ո Ւ Մ

Մեկնումէն մի քանի օր առաջ պէտք
է հաւաքել բոլոր զոյքերը, վրանները
զետեղել յատուկ պարկերու մէջ իրենց
ձողերով: Պատրաստել ցանկը բանակա-
վայր տանելիք զոյքերուն ու զանոնք տե-
ղաւորել մասնաւոր անտուկներու մէջ.
Մեկնումի վայրկեանին կրկին անգամ
քննել զոյքերը վստահ ըլլալու համար թէ
ոչինչ է մոռցուած, նոյն գործողութիւ-
նը կատարել վերադարձի ատեն:

Մեկնումի համար սկառուաները պէտք
է որոշուած ժամանակէն մէկ ժամ առաջ
հաւաքուին խումբին հաւաքատեղին եւ
կամ նախապէս հրահանգուած տեղը:

Իւրաքանչիւր խմբակ իր առաջնորդին
ընկերակցութեամբ մեկնումի հրամանը
տրուելուն կը մեկնի առանց աղմուկի, Հ.
Մ. Ը. Մ. ի սկառուաներու վայել ձեւով
մը: **ԾԵՐՈՒԿ ԱՐԾԻԻ Փարիզ**

Հ. Մ. Ը. Մ. ԱԿԱՆ ԱՐԵՆՈՅՇԻ ՄԸ

Յ Ա Զ Ո Ղ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ը

ԾԱՆՈԹ. ԽՄԲ. — Մեծ հաճոյքով
տարբէ կուտանք մեր արեւոյշներէն 13-
ամեայ Օր. Անահիտ Թէլլեանի, ֆրանսե-
րէն շարադրութեան քարգմանութիւնը,
որով իր ֆրանսուի ընկերներուն մէջ ա-
ռաջնութիւն շահած է Փարիզի վարժա-
րաններէն միայն մէջ: Մեր շնորհաւորու-
թիւնները, ազնիւ եւ յաջողակ օրիորդին:

Սիրելի մայրիկ,

Հաղիւ քանի մը տարի է որ ըմբռնեցի
թէ դուն ինչ գանձ մըն էիր ինձ համար:
Մանկութենէս դուն ինձ եւ դաս-
տիարակեցիր զարմանալի համբերու-
թեամբ մը, առաջնորդելով զիս միշտ ա-
մենէն աւելի ուղիղ ճամբայէն: Ծատ ան-
զամներ անհնադանդ գանուեցայ եւ լա-
ցուցի քեզ, ներէ ինձ մայրիկ, շատ փոք-
րիկ աղջնակ մըն էի, չգիտնալով շարն ու

բարին:

Հիմա որ քեզ կը ճանչնամ, կը սիրեմ
քեզ եւ շատ երջանիկ եմ: Ձեռ գիտեր թէ
ուրախութեան ի՞նչ սարսուռ կ'անցնի
ներսէս, երբ կ'արթնցնես զիս առտուն,
ամենաքաղցր համբոյրով:

Ձե՛ս գիտեր այն ցաւը որ ես կը զգամ
երբ դուն զիս կը յանդիմանես. եւ գիտ-
նաս թէ ի՞նչպէս կը զմայլեմ քու վրայ,
երբ զիս քովդ առած քաղցրիկ փարուժով
խրատներ կուտաս եւ կը շոյես իմ վար-
սերս:

Մի վախնար, մայրիկ, քեզի համար
ամէն բան պիտի ընեմ, պիտի աշխատիմ
որչափ որ կրնամ եւ բոլոր սրտովս պիտի
հնազանդեմ իբրեւ լիուլի փոխարէն քու
մայրենի խնամքիդ զոր այնքան նուիրու-
մով կատարեցիր, քու սղոթիկ աղջնակիդ
սէրն ու յարգանքը միայն քեզ համար է:

ԱՆԱՀԻՏ ԹԷՂԵԱՆ

ԱԿՆԱՐԿՆԵՐ ԱՐԴԻ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ

Այն գիտունները որ իրենց փնտրու-
տութենքը սկսած են վերջին դարու վեր-
ջին տարիները, մօտաւորապէս 1895-ին,
ինքզինքնին դասած են յուսահատական ե-
րևոյթի մը առջեւ, անոնք կը խորհէին
թէ այլ եւս գիտութեան բոլոր ճիւղերը
սպառած են, թէ կը մնար միմիայն վեր-
սկիւլ շարք մը փորձեր աւելի ճշգրիտ
տեսչներով եւ կատարելագործուած մի-
ջոցներով:

Ահա այսպէս է որ կազերու ճնշունա-
կութեան վերաբերեալ փորձերը, որ Մա-
րիօթի եւ Ռէնիոյի փառքերը շինած է-
ին, կրկին ձեռք առնուեցաւ եւ ճշգրտեցաւ
Վան տէր Վաալտի կողմէ, որ տուաւ ճիշդ
օրէնքը եւ կազերու հեղուկացման պայ-
մանները:

Այսօր գիտենք սակայն, որ գիտուն-
ներու այդ սերունդի ենթադրութիւնները
չհաստատուեցան շնորհիւ վերջին երեսուն
տարիներու ընթացքին կատարուած յա-
տաջիւմութեան: Սորապոնի բնագիտու-
թեան ուսուցչապետներէն մին, իր դա-
սընթացքի սկսած օրերուն, ամէն տարի,
կը կրկնէ, որ բնագիտութիւնը կրնայ
բաժնուիլ երկու համահասարար արժէքով
զլուխներու, առաջինը՝ մինչեւ 1900
թուականը մեզի ծանօթ առարկաները
պարունակող զլուխը, իսկ երկրորդը այն
բոլորը որ գիտենք այդ թուականէն ի
վեր, ինչ որ կը նշանակէ թէ այս երեսուն
տարուայ մէջ կատարուած աշխատանքը,
յատաջիւմութիւնը կը դուգակչոեն անց-
եալ բազմաթիւ դարերու մէջ ձեռք բեր-
ուածը:

Գալով մեզ, չափէն աւելի հպարտա-
նալու իրաւունք չունինք, քանի որ այդ
արդէն գործն է անցնող դարուն: Այս տո-
ղերով պիտի ջանամ արագօրէն ցոյց տալ
այսպիսի դարգացման մը պատճառները
թուելով կատարուած գիտերը:

Մեր դարու գիտութեան գլխաւոր
յատկանիշներէն մէկն այն է որ ան կի-
րարկուած է մեր առօրեայ կեանքի գոր-
ծարանական առարկաներու վրայ:

Արդարեւ ամէն ոք կը զգայ ու կը
տեսնէ անոնց արդիւնքը առանց գիտնա-
լու ուրիշ ծնունդ առած ըլլալը:

Ամէն ոք կը վիճի ելեքտրական միու-
ղի (fուրաւի ֆօլիփիլ) ու հակուղի հո-
սանքներու վրայ, մեր հեռարձակներէն
բղխող ու անոնցմէ ընդունուող ալիքներու
(օնտ) մասին, առանց գիտնալու բնագի-
տութեան ամենատարրական օրէնքն իսկ:
Բացի այդ գիտունը դադրած է ըլլալէ
այն դատան մարդը, քաշուած իր փղոսկրէ
աշտարակին մէջ, ան ալ այժմ կ'ապրի աշ-
խարհի իրականութեան մէջ, եւ իր բոլոր
ուսումնասիրութիւններու պահուն կը
փնտռէ անմիջական գործածական նիւթեր
ու կամ գտնուածները կատարելագործե-
լու կը ճգնի:

19-րդ դարը մեզ տուած է ելեքտրա-
կանութիւնը, որ խարխիւրը դարձած է
այժմու գիտական կառուցուածքին որուն
վրայ կը յենու նիւթի կազմութեան տե-
սութիւնը իր ամբողջութեամբ: Ունեցած
ենք նաեւ ելեքտրականութեան մի ուրիշ
ձեւն հանդիսացող գիտութիւնը՝ Մագնի-
սականութիւնը: Ամփէնի, Վոլթայի,
Էօսթթէտի եւն. նման գիտուններ եղած
են այսօրուայ գիտութեան նախակարա-
պետները:

Ելեքտրականութեան ուրիշ ձեւ մըն
ալ գտնուեցաւ Հերցի կողմէ, 1890-ի ա-
տենները, որ կը կրէ հերցեան ալիքներ
անունը, այս գիտար եղած է աշխատու-
թեան պարարտ հող մը այն բոլոր գի-
տուններուն որոնք մեր հիացման արժանի
են եւ որոնք մեզ տուած են դարուս ամե-
նէն գեղեցիկ գիտար՝ հեռարձակը: Այս

գիտուններն են Պոսանլի, Միշէլսըն, Մարքոնի, Տը Պրօքլի, և այլն:

Կրկնուղ ալիքներու դադափարը (Փրէֆանս օնտիւլարուտո) մէջանդ գրուած էր և ան պիտի ծառայէր նոր տեսութեան մը որուն զարգացումը կատարուեցաւ արագօրէն, սա է Մաքս Փլանքի, Քուանթաներու տեսութիւնը, 1900-ին հրատարակ հանուած:

Փլանք իր այս տեսութիւնը տուաւ երբ կը փորձէր բացատրելու ճաճանչապատկերային արձակումներու (էմիսիոն սփէքթրայ) ինքնութիւնը, զոր, հին մեքենական վարկածները բացատրել չէին կրցած, իր տեսութիւնը սկիզբն եղած է մեծ թուով գիւտերու մէջտեղ ելլելուն:

Քուանթոմ ուժի այս նոր գաղափարներով Լօրէնց և այլա Այնշթայն փորձած են բացատրելու լոյսի բնութիւնը, ատկէ ծագում առած է յարարերականութեան (ներլաքիլիքէ) տեսութիւնը դեռ անձանօթ թայց և շատ վիճուած:

Այնշթայնի տեսութիւնը որ իրականին մէջ կը կիրարկուի որոշ մարմիններու համար, մասնաւորապէս անոնք որ շատ մեծ արագութեամբ կը շարժին ինչպէս, լոյսը, հիւլէն (աթոմ), ունի զլիսաւոր արժանիք մը, այն է, մարմնոյն զանգրւածը և ուժը նոյնացուած են, որուն շը նորհիւ հանճարեղ գիտունը կրցած է նըշմարել ուժի կերպարանափոխութիւննէ — րը, ինչպէս լոյսի ուժին, Ելեքտրական և քիմիական ուժերու փոփոխման, սերկէ ծնունդ առած են բնագիտութեան երկու նոր գլուխներ Լոյս — Ելեքտրականութիւն (Փօքօ — էլէքթրիսիքէ) և լոյս — քիմիականութիւն (Փօքօ — Շիմի):

Առաջինը շատ սուտա ու խոստմնալից բլլալու հանգամանքն ունի մեր սոօրեայ կեանքի պէտքերու տեսակէտով: Այնըթայնի հաշիւները նախատեսած են լոյսին փոխակերպումը Ելեքտրական հոսանքի օդտադրծուելու հնարաւորութիւններով:

Լոյս — Ելեքտրական բջիջաւոր գործիքներու միջոցաւ, որոնց բազմաթիւ կիրառումները դեռ սպառած չեն, խօսող շարժապատկեր, հեռատեսութիւն (թէլեվիզիոն), մեքենաները կանոնաւորող ու անոնց շարժումները հաշուող գործիքներ, ևն., ևն.:

Նիւթի կազմութեան վերաբերեալ բաժնին մէջ, Փլանքի տեսութիւնը թոյլ տուաւ Պոհրի (1913 — 1914) տալու հիւլէականութեան նոր տեսութիւնը, որուն ճշգրտութիւնը գործածական շատ մը իր հետեսութիւններով կը հաստատուի: Օրինակ, փորձով կարելի է հաշուել ու ճշգրել որ մէկ մասնիկ — կրամ ջրածինի երկու հիւլէի բաժանումը կը պահանջէ 100,000 ջերմոյժ (քալօրի): Փոխադարձաբար այդ երկուքի միացումը կ'արտադրէ նոյնքան ջերմութիւն: Ասիկա մղած է Լանկմուեր ջրածինի միջնոլորտի մը մէջ արտադրելու 4000⁰ սանթիկրատ ջերմութեամբ բոց մը, որը ճարտարարուեստականօրէն ամենարարձր աստիճան ջերմութիւնն է որ մինչև այժմ կարելի եղած է արտադրել, բայց կարելի է նախատեսել այդ կարգի գիւտերու լոյս աշխարհ գալը:

Քուանթիք ուժերու տեսութիւնը որ շատ բեղմնաւոր է, ինչպէս տեսանք յիշուած օրինակներէն, արդէն իսկ հնութիւն կարելի է սեպել:

Լուի տը Պրօկլիի (1929-ի նոսպէլի պըսակաւորը) կը սպարտինք այս տեսութեան ուրիշ ձեւ մը, մեքանիք օնտիւլարուտաբուած, որուն հական մասերը կը գտնուին 1924-ի իր ներկայացուցած ալանուոր թէլգին մէջ: Այս նոր ուղիին կը հետեւին նոր սերունդի գիտուններ ամբողջ աշխարհի մէջ ու չմտնանք որ Փրանսայի գիտունին երկու աշակերտներն են որ զընահատուեցան 1932 թուի նոսպէլի բնագիտական մրցանակով, որոնք են՝ Տիրաֆ և Շլասէմէր:

Այսպիսով արագօրէն գծած կղանք

ընդհատութեան յեղաշրջման առաջին մեծ գլուխը, որ ժողովուրդի մտաւորական մասէն ամենէն քիչ ճանչցուածն է :

Անցնող դարու դիւտերէն մին որ նոյնպէս հսկայաքայլ յառաջդիմած է, անտարակոյս Ք. ճառագայթներն են, Թոթիկէնի կողմէ դանուած : Այս ճասա — դայթները դիտական ամբողջ երկու սե — բունդէ ուսումնասիրուած են : Ասոր բժշ — կական դործածութիւններն են որ ամենէն աւելի ծանօթ են, ու այս մարզին մէջ է որ ամենէն աւելի օգտակար են :

Բայց ասոնց կիրառութեան վերա — բերմամբ անսպասելի եղաւ Յուրիխի ու — սուցչապետներէն Լաուֆ (1914) գիւտը, եւ այս մեթոտին ընդլայնումը Լոնտոնի համալսարանէն Սըր Վ. Պրէյլի կողմէ :

Այս մեթոտը նիւթի բիւրեղացման ուսումնասիրութիւնն է, որմէ կը հետեւի բիւրեղացած կոյտերու վրայ նիւթը կազ — մող հիւլէներու սենեցած գիրքը :

Գիտական աշխատանոցներու մէջ այս մեթոտի դործածութիւնը հնարաւոր դարձուցած է մետաղներու եւ խառնուրդ մետաղներու բիւրեղացնութեան շուրջ ուսումնասիրութիւնը որմէ հետեւցուած է անոնց մեքենական յատկութիւնները :

Երբորդ գլխաւոր էջը որ կարելի է կապել Ք. ճառագայթներուն, այն է Փիէս Քիւսիի Ռասաիօ — արթիվիթէի գիւտը որ դարձեալ անցնող դարու դործ է :

Բատիոմի վրայ եղած վերջին գիւտ մը, Կամմա ճառագայթներու արտահո — սումը, որ աւելի թափանցող է քան Ք. ճառագայթները, աւելի նոր հնարաւորու — թիւններու նշաններ ցոյց կուտայ :

Ուղեցինք վերջիչել, բնագիտութեան մեծ գիւտերը, շատ երկար պիտի ըլլար թուել քիմիական ճիւղի մէջ եղած նոյն իսկ ծանօթ աշխատութիւնները, ինչպէս Պէրթլլօի, Հապէրի սէնթէզը, Ժիպսի, Ներսի տը լը Շաթլլիէի քիմիական մե — քենականութիւնը :

Հետեւութիւնը շատ պարզ է : Այս մեծ անունները, զորս մարդկութեան մեծա — գոյն մասը կ'անդիտանայ, անոր հայթայ — թած են սակայն իր կեանքի ամենէն ցնցող իրականութիւնները, օդանաւորութիւն, ինքնաշարժ, խօսող շարժանկար, հեռա — ձակ, հեռաաես, եւն. :

Ուղեցինք վերջիչել անունները մէկ քանի գիտուններու միայն, որոնցմէ ո — մանք դեռ ողջ են եւ որ մեր խոր հիաց — ման արժանի են :

ՏԻՐԱՆ ՍԷՃԻՐԵԱՆ

Ճարտարագէտ — հանգաբան

ԾԱՆՅԹ ԽՄԲ. — « Հայ Սկասուտ »ը հետզհետէ իր շուրջը կը բոլորէ երկտա — սարդ ուծերու հոյլ մը, որոնցմէ Պ. Տի — րան Սէֆէրեան իբրեւ մետաղախոյզ, նարտարարուեստական ձեռնարկներու մէջ փրանսական ու միջազգային շրջա — նակներու մէջ կը վայելէ առաջնակարգ դիրք, մեկէ շատերուն անձանօք որովհե — տեւ ազգովին շատ քիչ կը գրադիմք նար — տարարուեստական հարցերով : Ան ոչ մի — այն իր բոլոր ուծերով մեզ հետ է այլ ար — դէն իսկ ձեռնարկած է մեր շարժումին միացնելու իր երկտասարդ եւ պատրաս — տուած բարեկամները :

Թ Ո Ռ Ն Ի Կ Ը

(Շար. քիւ 3, էջ 42)

Մելիտինէ (Մալաթիա) կը գտնուէր Փիլարտոսի խայտարղէտ բանակը: Անոր մէջ կային յոյներ, Փրանսացիներ, թուրքիլարտոսի խայտարղէտ բանակը: Անոր քեր եւ հայեր. որոնք աւելի աւարի համար եկած էին քան հայրենիքի դազափարով: Բանակը տարածուած էր հայ գիւղերու եւ դաշտերու մէջ, քսան հազար վանբիրներ, որոնք ազատօրէն կը կողոպտէին եւ կ'անպատուէին ժողովուրդը:

Փիլարէտ անհամբեր կը սպասէր թոռնիկին, վստահ էր թէ Սասունի գիւցաղներ թեւաբեկ իր առջեւ պիտի դար: Ինքը աւելի քաղաքաղէտ քան քաջ, իր վանեցի հայրերէն ժառանգած էր խելք, յոյներէն նենդութիւն. զիտէր սասունցի հայերու պարզամտութիւնը եւ թէ քաջերը միշտ միամիտ կ'ըլլան:

Թէպէտ իրեն համար ոչ մէկ սրբութիւն արժէք ունէր, սակայն իր նպատակին հասնելու համար միջոցներու խտրութիւն չէր գնար հայ քրիստոնեային հետ ջերմանդ կ'երգնուր Աւետարանի վրայ, թուրքին հետ Ղուբանը կը համբուրէր, յոյին հետ իզոններ կը շրջեցնէր իր բանակի առջեւէն. մինչ ինքը միայն ուժին եւ խելքին կը հաւատար: Երեք օր երեք զիշեր կերաւ յոյն եւ Փրանսացի զօրականներու հետ. վստահ էր իր զրկած երզմնագրերու եւ Աւետարանի զօրութեան վրայ, եւ մանաւանդ որ ինքը հայ էր եւ թշնամի հոռոմներուն, հարբեցաւ եւ երգեց հեւլէն գեղուհիներու հետ, օրհնեցին զինքը, աշուղները երգեր շինեցին իր բազմաթիւ յաղթանակներուն վրայ:

Սակայն օրերը կ'անցնէին եւ թոռնիկ կ'ուշանար դալու: Հինգ օրէն պէտք էին դառնալ: Զգայնոտութիւն եւ կատաղութիւն սկսաւ գալ այդ վտիտ մարմնով,

զրեթէ հիւանդ մարդուն վրայ: Փոքրիկ եւ սուր աչքերը կը դողային, երբեմն ձեռքերը երկինք կը բարձրացնէր, երգում կ'ընէր հին եւ նոր աստուածներուն վրայ, ապա կը մեղմանար, կը մխիթարուէր եւ տղու պէս կը յուսար վայրկեանէ վայրկեան թոռնիկը իր արեւուն մէջ ունենալ: Թերեւս ճամբաները չեն գիտեր զեսպաններս, կ'ըսէր, թերեւս մէկը հիւանդացաւ, կամ Եփրատը սաստիկ յորդեց. իսկ եթէ այդ Սմիրան զիս դաւաճանէ թշնամիիս կողմն անցնելով. ոչ, Սմիր Գափեր իմ ուժս եւ բարկութիւնս լաւ կը ճանչնայ:

Օրերը կ'անցնէին եւ թոռնիկ կ'ուշանար դալու: Անհոգ երգերուն եւ պարերուն յաջորդած էր ցուրտ սարսուռ մը որ սրտ, սիրտ կ'անցնէր: Գիշերներու մահարեր լութիւնը կը ճեշէր վրաններուն վրայ եւ կարծես աստղերը հաղիւ կը ծակծկէին թանձր ու տխուր մութը:

Բուռական ժամանակ վերջ, կէս օրի մը սրարշաւ ձի մը հասաւ, եւ զօրավարի վրանին առջեւ կանգ առաւ, անոր յաջողեց ուրիշ մը, երրորդ մը, ուշացած պատգամաւորներն էին որոնք խտրուած շրջած էին Արածանիի հովիտները, ելած եւ իջած լեռներ ու դաշտեր, ժամանակ տալու համար թոռնիկին որ պատրաստուի, ինչպէս գաղանօրէն պատուիրած էր Մամիկոնեանը անոնց ընկերացող իր զօրականներուն:

Պատերազմի դոյժը իսկոյն տարածուեցաւ բանակին մէջ: Եւ Փիլարէտ հայհոյանքներով ընդունեցաւ զայն, նա չէր հաւատար իր ականջներուն, որովհետեւ ոչ մէկ բերդատէր իշխած էր իրեն դէմ ելլել Վոսփօրէն մինչեւ Եփրատ:

Կայծակի շանթով հեռացուց զեսպանները իրեն երեսէն իրրեւ դաւաճան-

ներ, մահապարտներ, որոնց հաշիւը յայթաթանակէն վերջ պիտի աեսնէր :

— Կերպոյնում սուրիս եւ պատուոյս վրայ եօթն օր չանցած այդ քարէ գլուխը այս երկաթեայ բազուկներու մէջ պիտի ըլլայ եւ պիտի խմեմ, պիտի խմեմ իր գանկին մէջ յաղթանակս գինովցնող գինին :

Յանկարծ վեր թուա մոայլ քրքիջով եւ պղնձէ վահանին վրայ թակելով երեք ուժգին հարուածներ կանչեց իր մտերիմ սենեկապետը :

— Ինձի նայէ Գարեգին, այս գիշերն իսկ հինգ հարիւր ձիաւորով խսկոյն Մովսէսի դղեակը կ'երթաս հայոց կաթողիկոսը իր քառասուն վանականներով ինձ բերելու : Արշալոյսը չբացուած քեզ կը սպասեմ :

Զօրականը բարձրացուց իր աջը եւ հոսմէական սղոյնով հեռացաւ : Շատ հետէն կը լսուէր ձիերու դափուներ : Արդէն գիշեր էր : Զօրավարը քաջուեցաւ իր անորոշ խորհուրդներուն մէջ, խորապէս վիրաւորուած իր բարձր հպարտութեան մէջ :

Վրանին տակ յախճապակեայ կանթեղը կը պլպլար հազիւ հասնելով մութ խորշերը : Փիլարտոս անքաւն վազուան ծրագրին վրայ կը խորհէր :

Թանձր վարագոյրէ դուռը բացուեցաւ եւ բարձրահասակ կին մը վախով ներս մտաւ . զօրավարին տիկինն էր . Կղէպատրա, որ չըջած էր իր ամուսնոյն հետ պատերազմէ պատերազմ :

— Սիրելիս, այս քանի՞ օր է որ կը տանջուիս աննշան լեռնցիի մը համար, բնաւ կ'ինը, ո՞վ մինչեւ հիմա կրցաւ քու դէմդ ելլել, երբ կայսրն իսկ քեզմէ կը վախէ, եւ անհատները քու բարեկամութիւնդ կը խնդրեն :

— Դուն այդ ցեղին եւ ժողովրդին վրայ շատ քիչ բան լսեր ես Կղէպատրա, թերեւս արհամարհական խօսքերով խօս-

ած են քեզ ցեղակիցներդ, բայց դիտցիր որ միացած հայ ժողովուրդ մը երբեք չէ՛ յաղթուած, եւ այդ մէկ լեռնցին ամբողջ քու ցեղդ եւ կայսրութիւնդ կ'արժէ :

— Վաղը զաղղիական լեզէսնը այդ արծիւները մէկիկ մէկիկ վար պիտի առնէ աղեղով :

— Էհ, առիւծը չտեսած մի արհա՜մարհէր դայն, ըսաւ Փիլարէտ նեղուած, դուք կ'իններդ կը գովէք այն՝ որուն ծախուած էք :

Գիշերն աւելի կը մթնէր, եւ ասաղեբու աղօտ լոյսը երկչոտ կը կաթէր զօրավարի տփղոյն ճակարին :

Այդ քանի մը ժամերը տարիներ թուեցան : Վերջապէս հորիզոնները կաթնորակ գոյն առին : Շուտով Գարեգին պէտք էր դառնար :

Փիլարէտի վրանէն կրկին լսուեցան վահանի երեք հարուածներ, ներս եկաւ սենեկապաններէն մին :

— Շուտով, հրամայեց զօրավարը, Ռէմպրանար կանչեցէք :

Բանակի լաւագոյն հերոսն էր, Յըրանապի այդ բախտախնդիր զաւակը . իր բարձր եւ հուժկու հասակով, մէկ հարուածով կրնար երեք գլուխ թոցնել, իր անունը շատ ծանօթ էր Բիւզանդիոնի եւ գրեթէ արեւելեան սահմաններուն միակ սրաշտպանն էր ժամանակ մը . մինչ հիմա Փիլարէտի ոսկիներէն շացած անոր աջ բազուկը եղած էր հարուածելու, ուր սր ճակատադիրը առաջնորդէր դիւրներ :

— Ողջոյն, յանկարծ լսուեցաւ վրանի դռնէն, մեր քաջ եւ ամենիմաստ զօրապետին, եւ բարձր հասակը ցցուեցաւ նորածագ արեւու մէջ :

— Ողջոյնը, քու ձեռքդ է քաջ Ռէմպրանդ, ըսաւ Փիլարէտ կարծես սիրտ առած : Կարծեմ այս անգամ ամենէն աւելի պէտք ունիմ բազուկիդ :

— Միշտ պատրաստ եմ :

— Վերջին փորձ մըն ալ խորհեմ եմ

այդ լեռնցիին խոնարհեցնելու, երբ դեռ արիւն չէ կաթած, դիտես որ թանկագին են մեր քաջերը. Պազտասա եւ Գամասկոս պէտք է տեսնեն մեր սրերու վառը :

— Ու նաեւ մեր ձգած աւերակները, վրայ բերաւ Ռէմպրանդ :

— Կը սպասեմ Կաթողիկոսին, վայրկեանէ վայրկեան պէտք է հասնի : Այս անգամ բոլորովին վտահ եմ յաջողու թեանս վրայ :

— Զուր աշխատանքներ, պէտք է ինք արդէն արշաւել եւ ջնջել այդ բոյնը :

— Էլեռները անմատչելի են, կրնանք մինչեւ իսկ մոլորիլ կիրճերու մէջ :

Այս վայրկեանին սենեկատանը ներս մտնելով իմացուց Կաթողիկոսին ժամանումը :

— Դուն, սիրելի քաջս, ապահովութեան համար, պատրաստութիւնները տես, սակայ սակայ հետախոյզներ զրկէ տեղերը լրտեսելու եւ դիրքերը ուսումնասիրելու :

Այս ըսելով ընդ առաջ դնաց Ս. Հայրապետին, որ ձիւն վար չէր իջած :

— Օրհնեցէք հայր, Լուսաւորչի դաւակը եւ իր սուրը որ տարիներ խաղաղութիւն շնորհեց Քրիստոսի եկեղեցւոյն, եւ առնելով անոր Ս. աջը զրաւ իր կեղծ շրթներուն եւ ապա աչքերուն վրայ խոբ հաւատացողի մը պէս :

— Կ'ողջի՞ օրհնել, սակայն աւերելոյթ ձեռք մը զիս կը կաշկանդէ, ըսաւ Հայրապետը : Ինչո՞ւ զիս նորէն կանչեցիր, եւ այնպիսի բռնութեամբ, որ զիշերային աղօթքը սարսափի ազաղակներու փոխուեցան. ահաւասիկ ես եւ վանականներս, բարի՞ է մեր դալուստը թէ չար :

— Դուք երկնքէն զրկուած խաղաղութեան բարի հրեշտակն էք : Հրամայեցէք իմ անձնական վրանս : Գարեգին, հրամայեց իր առաջին սենեկատանին, այս հայր սուրբերը ամենամեծ պատուով հիւ-

րասիրէ, անոնք իմ եղբայրներս են եւ սիրելի բարեկամներս :

Հայրապետը ահամայ վար իջաւ ձիւն եւ գրեթէ նողկանքով մտաւ այն մետաքսէ վրանը որ գազանի որջի մը տպաւորութիւնը կը ձգէր բարի հողիներուն վրայ :

— Սէր եւ բարեկամութիւն միայն փնտած եմ իմ ազգակիցներուս հետ, շարունակեց Փիլարէտ բազմեցնելով Ս. Հայրապետը, եւ երբ դանոնք տեսնեմ հայրենիքի կարօտը զիս կ'այրէ, գրեթէ կենդանի կը նկատուին աչքերուս կ'վանս, Քարաժայռը, Վարազը, Ռստան ու Արտամէտը եւ այն հրաշալի Այգեւստանները որոնց յուսթի խաղողներուն տակ այնքան երջանիկ կը խաղայի : Իսկ դուն հայր սուրբ ինձ բերիք բոլոր ազգիս սէրն ու ողջոյնը. եւ վկայ երկինքն ու այս սուրս, բոլոր սարակինոսները պիտի թաղեմ անապատներու մէջ, որ այլ եւս չտեսնուին մեր հողերուն վրայ : Սակայն ես շատ պէտք ունիմ քու օգնութեանդ, դուն պէտք է որ փութով իմ սիրելի եղբայրս Թոսնիկը հոս հրաւիրես խորհրդակցելու համար, մեք դէպի Գամասկոս արշաւանքներուն մասին, նա իմ զօրապետս պիտի ըլլայ, իմ եղբայրս եւ թերեւս աւելի բան մը . . . :

Հայրապետը սարսուռ զգաց եւ դոյնը զեղնեցաւ :

Արդէն կէս օր էր չքեղ սեղանը սպասարաս էր եւ զօրավարներ ու սպաներ հրաւիրուած էին Հայրապետի սեղանին :

Փիլարտոս առաջին բաժակը բարձրացուց վեհափառ հիւրին կենացն ըսելով :

— Թող միշտ փառքով ապրի մեր Ս. Հայրապետը, եւ իր աջն երկնքէն իջեցնէ զօրութիւն եւ յաղթութիւն :

— Ամէն, կրկնեցին հիւրերը եւ բաժակները բարձրացուցին :

— Կ'օրհնեմ այն սուրն ու բազուկը զորս Աստուած կ'օրհնէ երկնքէն, պա-

տասխանեց Ս. Հայրապետը ասանց բո-
ժակ վերցնելու, որովհետեւ ուխտած էր
կեանքին մէջ գինի չխմել:

Զուարթ ինչոյքը շարունակուեցաւ
չառ ու ժամանակ. կերակուրներու եւ
գինիներու ծանր շոգին բռնած էր վրանն
ու գլուխները: Մտքերնին եւ աչքերնին
ծանրացած շատեր տարածուած էին սե-
ղաններու տակ, մինչ Ս. Հայրապետը իր
ճղնաւորի խնամ պահեցողութեամբ երբեք
չճաշակեց այդ արիւնտով գնուած խոր -
տիկներէն: Կամաց կամաց սրահը պար-
պուեցաւ, լսեցին երգերն ու նուագները:

Փիլարէտ ինքն ալ այդ օրը բացառա-
բար ժուժկալ մնացած էր. կարծես սար-
սափելի որդ մը ներսը կը կրծէր. փոթո-
րիկներ կ'ալեկոծէին իր հոգին, եւ Կա-
թողիկոսը շատ սուր ակնարկներով հաս-
կցած էր այդ խառնարանը:

— Վեհափառ Տէր, ըստ յանկարծ,
ձեր ճամբորդութեան պատրաստութիւն -
ները արդէն տեսնուած են, լաւ կը համա-
րիմ որ դիչերով մեկնիք, սաստիկ տաքին
չհանդիպելու համար:

— Մի՛ աճապարէք զօրավար, ես կը
կարգամ ձեր սիրտը. եւ թերեւս աւելի
խոր թախանցեմ քան ինչ որ դուք կը
զգաք. եթէ ես Գրիգորիս վկայասէր կա-
թողիկոսն եմ, եթէ ես Պահլաւունեաց ա-
րիւնը կը կրեմ, թոռնիկ կամ սրով կու-
զայ եւ կամ մահով:

Մերունի Հայրապետը դողաց ամբողջ
մարմնով եւ կայծեր ինկան իր արգար
աչքերէն:

— Օն եւ օն կ'երգնում երկնքի վրայ,
սուրիս վրայ, որ իմ միտքս բարի է, եւ
թոռնիկը կը սիրեմ իրբեւ եղբայրս մի-
միայն թող դայ եւ մէյ մը տեսնուինք:

— Կրնաս ուղած օրդ տեսնուիլ, այդ
ես չեմ ժխտեր, կ'ուզես պատերազմին
զաշտին վրայ, կ'ուզես խաղաղութեան
գրօշին տակ. սակայն ես չեմ կրնար դա-
ւաճան առաքելութիւն մը կատարել:

— Վերջապէս քու փեսագ է այդ լե-
որնցին, միայն քեզ ժախի կ'ընէ հնազան-
դելու իշխանութեանս. ապա թէ ոչ Սա-
սունը չէ քու բոլոր Կիլիկիադ այ քար քա-
րի վրայ չեմ թողներ, գրեզ ալ կրօնակից-
ներդ ալ, ժողովուրդդ ալ կրակի եւ սուրի
կը մատնեմ: Կը լսե՞ս ծերունի, ես երբ
բարկանամ, սաղաթիլէն աւելի ահաւոր կը
դառնամ:

— Այո՛, կրնաս զիս կտոր կտոր ընել.
արդէն զիս աշխարհին ոչ մէկ բան կը կա-
պէ, բայց իմ խեղճ եւ անմեղ հօտս, իմ
սիրելի դուակներս. ո՛չ, ո՛չ Փիլարէտ,
դուն այդ չես կրնար ընել. ձեռքդ քար կը
դառնայ, արդէն շատ անմեղներ սպաննե-
ցիր, շատ կուսաստաններ, վանքեր պրզ-
ծեցիր: Վախցիր Աստուծո՛վ, որուն համ-
բերութիւնը ահաւոր բարկութեամբ կը
վերջանայ:

Փիլարտոս մէկիկ մէկիկ կարգաց ս-
նոր երեսին վրայ մուսլ գծերը, լսեց ծե-
րունիին ահաւոր հեծեճանքը, եւ աւելի
կատողեցաւ, վճռեց ամէն գնով վրէժ ար-
նել եթէ իր գերագոյն կամքը չկատար-
ուի:

— Հինգ օր միայն քեզ ժամանակ,
այդ զեղեցիկ առաքելութիւնը կատարե-
լու իմ խաղաղասիրութեանս վերջին
փորձն է:

Երթաք բարով, հայոց հայրապետ:
Իսկ քու ժողովրդիդ եւ միաբանակիցնե-
րուդ վրայ բնաւ մի խորհիր. անոնք իմ
ապահովութիւնս կը վայելեն որքան սր
դուք ուզէք:

— Այո՛, որքա՞ն որ ես ուզեմ ...:

Սոնարհեցուց Ս. ծերունին իր գլու-
խը եւ պաղ արցունքներ սահեցան խորշո-
մած ալտերէն վար: Ո՛վ Աստուած իմ,
անցուր ինձմէ այս դառն բաժակը ...:

— Զիբը պատրաստ են, ներս մտաւ
Գարեգին, իր տիրոջ կէս հոգին:

Վեր ելաւ Հայրապետը, արդէն վրա-

ներն գիմաց կանդնած էին հարիւր ճիւղերն :

— Ահա ապիկ քեզ համար պատրաստուած արարական սեւ նժոյգը, բաւ փլարէա եւ ինքը սանձէն բռնելով նստեցուցին զայն :

Սուճբը զանդաղ շարժեցաւ զէպի Հայտասան : Երեկոյեան ստուերները կ'իջնէին ծառերէն վար, զով գեփիւոր էր խաղար ծաղիկներուն հետ :

— Բարի ճանապարհ Վեհափառ Տէր

եւ յաջողութիւն, բաւ փլարէա :

Վանականները ծնրադրեցին դաշտին մէջ առանց բաւ մը արտասանելու, մինչ Հայրապետը զիրենք հետուէն կ'օրհնէր :

— Եթէ իմ ճանչցած թոռնիկն է վայանոր թշնամիին . . . բաւ Հայրապետը, իր ցուցամատը բռնած սպիտակ վրաններուն վրայ, ինչպէս Աստուծոյ բարկացալո մատը կը ցցուէր Եգիպտոսի վրայ :

ՎԱՆԱՏՈՒՐ

(Շարունակելի)

Հ Ա Յ Մ Ա Ր Զ Ա Կ Ա Ն Կ Ե Ա Ն Ք

ՍԵԼԱՆԻԿԻ Հ. Մ. Ը. Մ. Ի

ՏԱՐԵԿԱՆ ՈՂԻՄՊԻԱԿԱՆԸ

— :: —

Այս տարի ալ տեղի ունեցաւ Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Սելանիկի Մասնաճիւղին կազմակերպած տարեկան 6-րդ Ողիմպիականը, տեղւոյս Ե. Ք. Ընկերակցութեան մարդագաշտին մէջ :

Մարզիկները թիւով 120 հոգի, Հ. Մ. Ը. Մ. Ի դրօշին առաջնորդութեամբ ըրին մարդագաշտին կէս շրջանը եւ կանգ առնելով պատուոյ տարեւանդին առջեւ, կատարեցին իրենց երգումը :

Մարզահանդէսը իրենց ներկայութեամբ պատուած էին, քաղաքիս ոստիկանական տնօրէնը, գեղապետ Պ. Կիսէրլիս ու նաեւ քաղաքապետը Պ. Ն. Մանօս, որը հակիրճ ուղերձ մը ըրաւ մարզիկներուն եւ իր խօսքը վերջացուց « կեցցէ՛ հայ մարզիկները » բացազանչելով :

Մրցումները տեղի ունեցան կանոնաւորութեամբ եւ խանդավառ մթնոլորտի մէջ եւ շարունակուեցաւ մինչեւ երեկոյեան ժամը 7 :

Մարզիկները օրուան թագուհիի եւ պատուոյ օրիորդներու ձեռքով ստացան իրենց նուէրները :

Պ. քաղաքապետը, մեկնած պահուն ողելորուած եւ զոհ տրամադրութեան տակ, խոստացաւ ի նպաստ Հ. Մ. Ը. Մ. Ի, զումար մը արձանագրել տալ, քաղաքապետութեան այս տարուան ելծապոյցին մէջ :

ՈՂԻՄՊԻԱԿԱՆԻՆ ԱՐԴԻԻՆՔՆԵՐԸ

100 մէքր վագֆ. —

Ա. — Պ. Պայիրեան 12 1/5,

Բ. — Հ. Թաշճեան,

Գ. — Պ. Բէշտիմալճեան :

200 մէքր վագֆ. —

Ա. — Պ. Պայիրեան 25 2/5,

Բ. — Պ. Բէշտիմալճեան,

Գ. — Հ. Թաշճեան :

400 մէքր վագֆ. —

Ա. — Պ. Բէշտիմալճեան 58 1/5,

Բ. — Մ. Խուրամճեան,

Գ. — Գ. Գալօեան :

800 մէքր վագֆ. —

Ա. — Լ. Գիւթրէեան 2, 26 2/5,

Բ. — Վ. Հաճիպէյեան,

Գ. — Ժ. Ըննազեան :

1500 մէքր վագֆ. —

Ա. — Դ. Դանիէլեան 4, 49,

Բ. — Գ. Հաճեան,

Գ. — Կ. Տօղրամճեան :

Նիգալ նետել . —

Ա.— Լ. Այգաղեան 40,60,
Բ.— Ս. Գալուզեան 32,32,

Գ.—

Մէկ քայլ ուսում . —

Ա.— Յ. Բալոեան 5,39,
Բ.— Ա. Առաքելեան 5,27,
Գ.— Յ. Ալմէրճեան 5,00:

Երեք քայլ . —

Ա.— Վ. Հաճիպէտեան 10,70,
Բ.— Ս. Գալուզեան 10,40,
Գ.— Կ. Մարանկէօղեան 10,35:

Բարձրութիւն . —

Ա.— Ա. Առաքելեան 1,52,
Բ.— Յ. Բալոեան 1,45,
Գ.— Յ. Ալմէրճեան 1,44:

Գումա նետել . —

Ա.— Խ. Բարթէմեան 10,84,
Բ.— Ա. Առաքելեան 9,73,
Գ.— Լ. Գիւթրէեան 9,09:

Սկաւառակ նետել . —

Ա.— Խ. Բարթէմեան 28,45,
Բ.— Գ. Հաճեան 24,10,
Գ.—

Քար նետել . —

Ա.— Խ. Բարթէմեան 21,11,
Բ.— Ս. Գալուզեան 15,66,
Գ.— Ժ. Ճէնաղեան:

Փոքրերն ալ իրենց տարիքի համեմատ
բաժնուած էին Ա. Բ. Գ. մասերու, ո-
րոնցմէ միայն Ա.ին արդիւնքները կը դը-
րեմ:

ՓՈՔՐԵՐՈՒ 15 - 16 ՏԱՐԵԿԱՆ

80 մէքր վագֆ . —

Ա.— Գ. Նահապետեան 10 3/5,
Բ.— Յ. Գըզըլեան,
Գ.— Յիւրմէթեան:

200 մէքր վագֆ . —

Ա.— Յ. Գըզըլեան 26 2/5,
Բ.— Ս. Չատիկեան,
Գ.— Մ. Ղազարեան:

600 մէքր վագֆ . —

Ա.— Գ. Նահապետեան 1,56 2/5,

Բ.— Ս. Ղազարեան,
Գ.— Գ. Տիարեան:

Մէկ քայլ ցատկել . —

Ա.— Գասպարեան 4,73,
Բ.— Ս. Չատիկեան 4,40,
Գ.—

Երեք քայլ ցատկել . —

Ա.— Յ. Գըզըլեան 9,36,
Բ.— Ս. Չատիկեան 9,35,
Գ.— Գ. Տիարեան 8,85:

Բարձրութիւն . —

Ա.— Հ. Արզարեան 1,20,
Բ.— Ղ. Ղազարեան 1,17,
Գ.— Օհանեան 1,16:

Գումա նետել . —

Ա.— Ս. Ղազարեան 8,53,
Բ.— Յ. Ղազարեան 7,18,
Գ.— Ա. Յիւրմէթեան 6,91:

×

Այս տարի ալ «Ծնողներու Օր»ը տօն-
ուեցաւ Հ. Մ. Ը. Մ. ի ահուժբին մէջ կո-
կիկ բարձրութեան մը ներկայութեան:

Սկաւառակային խմբապետ Պ. Ա. Ճամ-
ճեան բացման զեղեցիկ խօսքով մը: տեղ-
եակ պահեց ծնողքները իրենց տղոց մէկ
տարուայ մէջ տարած աշխատանքի մա-
սին:

Յաջորդաբար տեղի ունեցան երգեր
և արտասանութիւններ:

Սկաւառակներու կողմէ ներկայացուե-
ցաւ հայերէն և յունարէն երկու զուեչա-
ներ:

Օրուայ պատշաճ բանախօսութիւն մը
ըրաւ Ազգ. Վարժարանի անօրէն Պ. Կ.
Գաղանճեան, որը մասնաւորապէս թեւա-
դրեց ծնողքներուն յանձնել իրենց զաւակ-
ները Հ. Մ. Ը. Մ. ին, երկրորդ վարժա-
րան մը համարելով զայն:

Իրենց եղած հրաւերին ընդատաջ եր-
թալով ներկայ էին նաև յոյն և հրեայ
խմբապետներ, և մասնաւորաբար Թրա-
կիոյ և Մակեդոնիոյ ընդհանուր խմբա-

պետր Պ. Ֆելիքիտիս, որը ազդուած եւ սղեւորուած խօսք ուզեց, նախ եւ առաջ իր գոհունակութիւնը յայտնելով հայկական խումբին կարգապահութեան եւ տարածարգիւնալի աշխատանքի մասին, եւ յետոյ Պ. Ֆելիքիտիս կոչ ըրաւ Սեւանիկահայութեան որ աւելի մօտէն հետաքրքրուին սկսուած իրաւունքի եւ չի խնային իրենց նիւթական եւ բարոյական աջակցութիւնը այս գեղեցիկ կազմակերպութեան:

Սկսուածներուն թնդացուցած « Հայ Արիւնքեր ենք կարգապահ Հ. Մ. Ը. Մ. ի գրօջին շուրջ » խմբերգով վերջ գտաւ այս գեղեցիկ հաւաքոյթը:

Հանդէսի աւարտուածէն վերջ ներկաներուն ցուցադրուեցաւ ձեռագիրն նուրբ աշխատանքներ եւ (պտտեցան) չըջեցան խմբակներու սենեակներ:

ՍԻՄՈՆԻԿ

ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

ՄԱՐԶԱՀԱՆԴԵՍԸ

— :: —

Ինչպէս ամէն տարի, այս տարի եւս Մուրատեան վարժարանի լայնատարած պարաէզին մէջ տեղի ունեցաւ, ծնողներու եւ բարեկամներու կողմից բազմութեան մը առջեւ, աշակերտներէ կազմակերպուած մարզահանդէսը: Ժամը ճիշդ 3-ին փոք-

րիկ մարզիկներու խումբը տողանցքէ մը վերջ սկսաւ իրենց մրցումները:

Հակառակ աշակերտներու տնչափա-հաս տարիքին վազքերը կը կատարուէին նշանակալից արագութեամբ, մէջ ընդ մէջ կատարուած շուէտական մարզանքները եւ մանաւանդ բուրգերու կառուցումը ցոյց կուտային թէ Մուրատեան վարժարանի մէջ մարմնակրթանքը մասնաւոր ուշադրութեան եւ հոգատարութեան արժանի է:

Ներկաներուն աւելի մեծ անակնկալ մը եղաւ մրցումներուն արգիւնքները, որ նկատի առնելով մրցողներու տարիքը չափազանց գոհացուցիչ էին:

Սոյն փոքրիկ ողիմպիականի խաղերու ընթացքին մասնաւոր ուշադրութեան արժանացաւ Ա. Շեխիկեան որ իր շահած կէտերով օրուան հերոսը կը հանդիսանար արժանանալով ոսկի մետաղի մը Շեխիկեան առաջին կը հանդիսանար 1500 մէթր վազքի մէջ, գունտ նետելու մէջ (10 մ.), Պետրոսեան Ե. առաջին կը հանդիսանար ձօղով բարձրութեան մէջ (2,5), Ե. Լաչինեան նիզակի մէջ (35 մէթր):

Միջիններէն մասնաւոր գովասանքի արժանացաւ Փափաղեան որ հակառակ իր 13 տարիներուն ուժով երկարութեան մէջ առաջին հանդիսացաւ հինգ մէթր ցատկելով:

Փոքրիկներէն մետալի արժանացան Ծաքարեան, Սարկաւազեան:

« ՀԱՅ ՍԿԱՌԻՏ »-Ի ԲԱԺԱՆՈՐԳՆԵՐՈՒՆ
ՓՈՒՍԱՆ ՍՏԱՑԱԳՐԻ

- Պ. Գրիգոր Մերճանօփ, (Լա Կարէն), 25 ֆրանֆ:
- Փաշայեան, (Պանեօ), 25 ֆր.:
- Օր. Ա. Պետրոսեան, (Լը Բէնսի), 25 ֆրանֆ:
- Ո. Պատմանեան, (Համպուրկ), 50 ֆրանֆ:

- Ք. Ղազարոսեան, (Ռօնի), 25 ֆր.:
- Կ. Աշտանեան, (Լը Բէնսի), 25 ֆր.:
- Անտարտականի Հայոց առաջնորդա-
րան, 30 ֆրանֆ:

Ճ Շ Դ Ո Ւ Մ

- Փոխան ստացազբի. —
- Նախորդ բիւով Մ. Մինասեան (Թա-
քսար Պապարնբ) 25 ֆր., պիտի ըլլայ՝ Մ.
Սարգիսեան (Շախի) 25 ֆր.:

Ս Տ Ա Ց Ա Ն Ք . —

ԵՓՐԱՏ. — Անկախ հայաքերք, ազ-
գային, քաղաքական եւ գրական: Է. տա-
րի: Փոստարկ 382, Հալէպ:

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ՄԱՄՈՒԼ. — Ազգային,
հասարակական եւ գրական շարքա-
քերք: Գ. տարի: Մարիա Լուիզա, 18,
Սօփիա, Պուլկարիա: Բաժնեգին՝ 30 ֆր.:

ԱՐԵԻ. — Օրաքերք՝ քաղաքական,
գրական եւ տնտեսական: ԺԹ. տարի:
Փոստարկ 1060, Գահիրէ: Բաժնեգին՝ 40
շիլին:

ԱՊԱԳԱՑ. — Քաղաքական եւ հասա-
րակական երկօրեայ քերք: ԺԳ. տարի:
Բաժնեգին 90 ֆր.: 14, Ռի Ֆօպուր Ս. —
Տընի, Փարիզ:

ՀԱՅՐԵՆԻՔ. — Օրաքերք՝ ազգա-
յին, գրական, քաղաքական եւ հասարա-
կագիտական: 36-րդ տարի: 13 - 15 Շավ-
միւզ Սքրիթ, Պոսթըն Մաս., Ամերիկա:
Տարեկան բաժնեգին՝ 6 տոլար; վեցամս-
եայ՝ 3.50 տոլար:

ՎԵՐԱՆՈՒՆԵՂ. — Քաղաքական,
հասարակական եւ գրական անկախ շա-
րքաքերք: Ե. տարի: Բաժնեգին՝ 10
ֆր.: Թէհրան, Պարսկաստան:

ԱԼԻՔ. — Ազգային, գրական եւ քա-
ղաքական շարքաքերք: Գ. տարի: Բաժ-
նեգին՝ 80 ֆր.: Ղազամալքանէ փոզոց,
քիւ 23, Պարսկաստան:

ԱՐՓԻ. — Հայ ընտանեկան պարբե-
րականը: Գ. տարի: Բաժնեգին՝ 2 տոլար:
78, Կէնզիլ ավրնիւ, Ալսոն, Մէս, Ամե-
րիկա:

ՆՈՐ ՅՐ. — Անկախ շարքաքերք:
ԺԹ. տարի: Փոստարկ 344, Ֆրէզնօ,
Քալիֆօրնիա, Ամերիկա: Բաժնեգին՝ 2
տոլար:

ՄԻՈՒԹԻՒՆ. — Պաշտօնաքերք Հ.
Բ. Ը. Մ.: ԻԳ. տարի, քիւ 167, Մայիս -
Յունիս, 1934: Հառցէ՝ 11, Սփուար Ալպօ-
նի, Փարիզ: Տարեկան բաժնեգին՝ 4 շի-
լին:

ՀԱՅ ՍԿԱՌԻՏՆԵՐՈՒ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐԸ

Սկառուական վերին Մարմինը ընդ-
առջ երթալով կարգ մը համակիրներու
ցանկութեան իրեն կից հիմնած է Հ. Մ.
Ը. Մ. Ի Սկառուներու բարեկամներու
խումբ մը: Ստորեւ կուտանք ցանկը. —

Գ. Ց Ա Ն Կ

Պ. Պ.

Սահակ Քիրազեան

- Տաք. Շաւարշ Նարդունի
- Տաք. Համամեան
- Օր. Շաքէ Կիլիսքան
- Օննիկ Դաւիթեան
- Գրիգոր Մերճանօփ
- Աք. Տէր Ստեփանեան
- Ս. Տէր Թովմասեան
- Նշան Կիլիսքան
- Հրանդ Ակոնայեան

